

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 40/2015-8

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 22. januára 2015 v senáte zloženom z predsedu Ladislava Orosza (sudca spravodajca), zo sudkyne Ľudmily Gajdošíkovej a sudcu Sergeja Kohuta predbežne prerokoval sťažnosť [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED] vo veci namietaného porušenia jeho základných práv podľa čl. 17 ods. 1 a 2 v spojení s čl. 12 ods. 1 a 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva podľa čl. 5 ods. 3 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Okresného súdu Komárno sp. zn. 11 Tp 9/2014 zo 4. decembra 2014, ako aj uznesením Krajského súdu v Nitre sp. zn. 4 Tpo 79/2014 z 18. decembra 2014 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDACTED] o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bolo 7. januára 2015 doručené podanie [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED] (ďalej len „sťažovateľ“), ktoré podľa obsahu možno kvalifikovať ako sťažnosť podľa čl. 127 ods. 1

Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) vo veci namietaného porušenia základných práv podľa čl. 17 ods. 1 a 2 v spojení s čl. 12 ods. 1 a 2 ústavy a práva podľa čl. 5 ods. 3 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) uznesením Okresného súdu Komárno (ďalej len „okresný súd“) sp. zn. 11 Tp 9/2014 zo 4. decembra 2014 (ďalej aj „napadnuté uznesenie okresného súdu“), ako aj uznesením Krajského súdu v Nitre (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 4 Tpo 79/2014 z 18. decembra 2014 (ďalej aj „napadnuté uznesenie krajského súdu“).

Z obsahu sťažnosti a z jej príloh vyplýva, že sťažovateľ je stíhaný pre podozrenie zo spáchania obzvlášť závažného zločinu nedovolenej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držania a obchodovania s nimi podľa § 172 ods. 1 písm. c), d) a ods. 2 písm. c) Trestného zákona s poukazom na § 138 písm. b) a j) Trestného zákona.

Uznesením sudkyne pre prípravné konanie okresného súdu sp. zn. 11 Tp 2/2014 z 5. júla 2014 bol sťažovateľ vzatý do väzby z dôvodov uvedených v § 71 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku, pričom jeho väzba začala plynúť 3. júla 2014 o 19.00 h.

Sťažovateľ pri výsluchu pred sudkyňou pre prípravné konanie uviedol, že drogy predával, lebo potreboval peniaze na lieky a na zaplatenie nájomného, keďže je ťažko chorý na srdce. Spáchanie skutku oľutoval a poukázal na skutočnosť, že pomáha polícii pri vyšetrovaní predmetnej trestnej veci.

V odôvodnení uznesenia okresného súdu z 5. júla 2014, ktorým bol sťažovateľ vzatý do väzby, sa okrem iného uvádza, že *„Zo spáchania skutku je dôvodne podozrivý obvinený. Z doposiaľ vykonaného dokazovania ďalej vyplýva, že obvinený po dlhšiu dobu zaobstarával a viacerým osobám pravidelne distribuoval za peňažnú odplatu drogy. Menovaný je nezamestnaný, nemá legálny zdroj príjmov. Súd je toho názoru, že u obvineného je daná dôvodná obava, že v prípade jeho ponechania na slobode by pokračoval v páchaní trestnej činnosti.“*

Podaním z 30. októbra 2014 požiadal sťažovateľ Okresnú prokuratúru Komárno (ďalej len „okresná prokuratúra“) o prepustenie z väzby na slobodu, pričom podstata jeho žiadosti spočíva v tom, že sťažovateľ urobil „*racionálne zmeny a razantné kroky*“ k tomu, aby jeho nezamestnanosť a nedostatok finančných prostriedkov už neboli dôvodom obavy z pokračovania v drogovej trestnej činnosti. Na tento účel sťažovateľ predložil čestné vyhlásenia viacerých osôb (priateľka, strýko, stará mama), z ktorých vyplýva, že budú sťažovateľovi finančne vypomáhať, uhrádzať mu lieky, resp. v prípade jeho priateľky, táto s ním bude žiť v spoločnej domácnosti ako družka s druhom. V žiadosti taktiež uvádza, že sa bude snažiť získať nejaký „*príspevok od štátu*“, prípadne sa pokúsi zamestnať, keďže jeho zdravotný stav mu to už umožňuje (skutočnosti uvedené v žiadosti prečítanej pri výsluchu pred sudkyňou pre prípravné konanie 4. decembra 2014, pozn.). Sťažovateľ k žiadosti predložil tiež záruku svojho strýka ako dôveryhodnej osoby, ktorá by v prípade jeho prepustenia na slobodu dohliadala na jeho ďalšie konanie. Sťažovateľ poukazuje tiež na svoje srdcové ochorenie a na skutočnosť, že v minulosti nebol trestaný. Sťažovateľ požiadal tiež o nahradenie väzby písomným sľubom, ktorý predložil, dohľadom probačného a mediačného úradníka a zárukou dôveryhodnej osoby.

Keďže okresná prokuratúra nevyhovela žiadosti sťažovateľa o prepustenie z väzby na slobodu, predložila vec na rozhodnutie okresnému súdu. Okresný súd uznesením sp. zn. 11 Tp 9/2014 zo 4. decembra 2014 žiadosť sťažovateľa o prepustenie z väzby na slobodu zamietol, pričom zároveň neprijal písomný sľub sťažovateľa a väzbu ním nenahradil, rovnako nenahradil väzbu ponúknutou zárukou [REDAKOVANÉ] ako dôveryhodnej osoby a nenahradil väzbu ani dohľadom probačného a mediačného úradníka.

V odôvodnení napadnutého uznesenia okresného súdu sa okrem iného uvádza:

„Obvinený pri výsluchu pred sudkyňou pre prípravné konanie prečítal písomné vyhotovenie svojej žiadosti o prepustenie – dôvody. V skutočnosti zopakoval svoje stanovisko, ktoré uviedol aj v písomnej žiadosti.

Súd vypočul [REDACTED], strýka obvineného, ktorý uviedol, že ponúka záruku za ďalšie správanie obvineného, aby sa vyvaroval páchaniu ďalšej trestnej činnosti. V prípade ak by bol prepustený na slobodu, by ho kontaktoval. Bude sa hlásiť u neho každý deň, alebo on ho navštívi.

Súd konajúc o žiadosti obvineného dospel k záveru, že táto nie je dôvodná. Od posledného rozhodnutia súdu o väzbe obvineného, dôkazová situácia sa nezmenila. Z doposiaľ vykonaného dokazovania vyplýva, že skutok sa stal a vykazuje všetky znaky skutkovej podstaty obzvlášť závažného zločinu nedovolenej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držania a obchodovania s nimi podľa §172 odsek 1 písmeno c), písmeno d), odsek 2 písmeno c) Trestného zákona s poukazom na § 138 písmeno b), písmeno j) Trestného zákona. Zo spáchania skutku je naďalej dôvodne podozrivý obvinený. Obvinený dlhšiu dobu mal zaobstarávať a viacerým osobám pravidelne distribuovať za peňažnú odplatu drogy a takto získavať zdroje svojej obživy, nakoľko legálny zdroj príjmu nemal. Podľa názoru súdu je naďalej daná dôvodná obava, že v prípade jeho prepustenia na slobodu bude opätovne zabezpečovať zdroj príjmu trestnou činnosťou totožného charakteru. Dôvody väzby podľa § 71 odsek 1 písmeno c) Trestného poriadku u obvineného sú naďalej dané. Preto súd jeho žiadosť o prepustenie z väzby na slobodu zamietol. Súd neprijal ani písomný sľub obvineného a nenahradil väzbu obvineného ani dohľadom probačného a mediačného úradníka nad obvineným, nakoľko tieto nepovažoval za postačujúce na to, aby mohli zabrániť tomu, aby obvinený pokračoval v protiprávnom konaní. Súd neprijal ani ponúknutú záruku dôveryhodnej osoby za ďalšie správanie obvineného, nakoľko takúto záruku vzhľadom na osobu obvineného a na povahu jeho trestnej činnosti nepovažoval za dostatočnú.“

Proti napadnutému uzneseniu okresného súdu zo 4. decembra 2014 podal sťažovateľ ihneď po jeho vyhlásení sťažnosť. Ústavný súd v tejto súvislosti poukazuje aj na svoje zistenie z príloh sťažnosti, podľa ktorého vyšetrenie v trestnej veci sťažovateľa bolo ukončené záverečným preštudovaním vyšetrovacieho spisu 5. decembra 2014 za osobnej účasti sťažovateľa.

O sťažnosti sťažovateľa proti napadnutému uzneseniu okresného súdu rozhodol krajský súd napadnutým uznesením sp. zn. 4 Tpo 79/2014 na neverejnom zasadnutí konanom 18. decembra 2014 tak, že ju zamietol.

V odôvodnení napadnutého uznesenia krajského súdu sa okrem iného uvádza:

«Nadriadený súd v rámci svojej prieskumnej právomoci dospel k záveru, že súd I. stupňa po doručení návrhu prokurátora postupoval správne a zároveň postupom súdu I. stupňa bolo zachované ustanovenie § 72 odsek 2 Trestného poriadku, keď pred rozhodnutím o väzbe bol obvinený vypočutý; o čase a mieste výsluchu boli vhodným spôsobom upovedomení prokurátor, obvinený a jeho obhajca a bolo im umožnené položiť obvinenému otázky týkajúce sa rozhodnutia o väzbe. Taktiež boli splnené materiálne podmienky väzby a to, že skutkové okolnosti vzatia do väzby a doteraz zistené skutočnosti nasvedčujú tomu, že skutok, pre ktorý bolo začaté trestné stíhanie, bol spáchaný, má znaky trestného činu, existujú dôvody na podozrenie, že tento skutok spáchal obvinený. V tejto súvislosti krajský súd poukazuje na dôkazy vykonané orgánmi činnými v trestnom konaní a to predovšetkým výpoveď obvineného a výpovede svedkov. K danému krajský súd navyše dodáva, že si uvedomuje, že „dôvodnosť“ podozrenia, na ktorom sa musí zakladať tak zatknutie obvinených osôb, ako i následné vzatie do väzby a ich následné trvanie väzby predstavuje podstatnú časť záruk proti svojvoľnému zatknutiu a väzbe a na dôvodnosť podozrenia musia existovať skutočnosti alebo informácie a následne v ďalšom štádiu konania dôkazy, ktoré by presvedčili objektívneho pozorovateľa, že dotknuté osoby mohli spáchať trestný čin. Dôkazy doposiaľ vykonané v priebehu prípravného konania pred orgánmi činnými v trestnom konaní, sú aj podľa názoru krajského súdu dostatočné na to, aby založili „dôvodné podozrenie“ proti obvinenému.

Nadriadený súd vyššie uvedeným postupom taktiež dospel k záveru, že súd I. stupňa správne zistil, že u obvineného sú dané dôvody väzby uvedené v § 71 odsek 1 písmeno c/ Trestného poriadku. U obvineného naďalej existujú konkrétne skutočnosti, popísané v dôvodoch napadnutého uznesenia, ktoré odôvodňujú obavu, že by v prípade prepustenia na slobodu konal spôsobom, ako to predpokladá vyššie uvedené ustanovenie Trestného

poriadku. V tejto súvislosti krajský súd poukazuje na konkrétne skutočnosti tak, ako sa s nimi vysporiadal súd I. stupňa a na ktoré v konečnom dôsledku aj poukázal krajský súd vo svojom uznesení sp. zn. 4 Tpo/36/2014 z 25. 07. 2014. Preto krajský súd poukazuje na odôvodnenie napadnutého uznesenia, s ktorým sa v časti zistenia existencie dôvodov väzby podľa § 71 odsek 1 písmeno c/ Trestného poriadku u obvineného v plnom rozsahu stotožňuje.

Pokiaľ ide o nahradenie účelu väzby u obžalovaného niektorým z inštitútov na jej nahradenie, konkrétne uvedených v ustanovení § 80 odsek 1 písmeno a/, písmeno b/, písmeno c/ Trestného poriadku, krajský súd poukazuje, že v prípade obvineného ide o stíhanie pre obzvlášť závažný zločin, a v tomto prípade možno nahradiť účel väzby iba v prípade existencie výnimočných okolností prípadu.

Je potrebné uviesť, že pri posudzovaní väzby obvineného s ohľadom na uvedené, krajský súd prihliadol aj na povahu a závažnosť trestného činu, taktiež závažnosť usvedčujúcich dôkazov a očakávaný trest v prípade uznania viny. Je potrebné uviesť, že obvinený je stíhaný pre obzvlášť závažný úmyselný trestný čin a so závažnosťou usvedčujúcich dôkazov sa už súd I. stupňa v dôvodoch napadnutého uznesenia vysporiadal. Taktiež krajský súd poukazuje na to, že vzhľadom na závažnosť spáchaného skutku, pozbavenie osobnej slobody obvineného nie je neprimeraným opatrením v povahe stíhaného trestného činu a trestu, ktorý zaň mohol uložiť, vzhľadom na závažnosť spáchaného skutku je i krajský súd toho názoru, že žiadnym z inštitútov na nahradenie väzby navrhovaných obvineným nie je možné dosiahnuť predpokladaný účel väzby, pretože prijatie niektorého inštitútu na nahradenie jeho väzby neodôvodňujú výnimočné okolnosti prípadu.

V tejto súvislosti treba uviesť, že výnimočné okolnosti prípadu sa posudzujú z hľadiska pomerov páchatela a určitých okolností prípadu, pričom pri posudzovaní osoby páchatela sa pozornosť venuje najmä jeho predchádzajúcemu životu (vek, recidíva, postoj ku skutku) a teda ani osoba páchatela, a ani okolnosti prípadu (ide o obzvlášť závažný úmyselný trestný čin pomerne vysokej miery závažnosti) neodôvodňujú konštatovanie takýchto okolností.»

Podstata žiadosti sťažovateľa o prepustenie z väzby na slobodu je založená na jeho tvrdení, že v jeho prípade existujú dostatočné predpoklady na nahradenie väzby ktorýmkoľvek zo zákonných inštitútov (s výnimkou peňažnej záruky). Sťažovateľ zastáva názor, že čestné vyhlásenia blízkych osôb o tom, že mu finančne budú pomáhať najmä s úhradou liekov, ktoré okresnému súdu predložil (priateľka, strýko a stará mama), záruka dôveryhodnej osoby (jeho strýka) a písomný sľub samotného sťažovateľa, prípadne dohľad probačného a mediačného úradníka sú dostatočnou zárukou na nahradenie väzby a zabezpečenie úkonov a účelu trestného konania za súčasného pobytu sťažovateľa na slobode.

V zásade identickým spôsobom sťažovateľ odôvodňuje svoju sťažnosť adresovanú ústavnému súdu, pričom poukazuje na judikatúru ústavného súdu, z ktorej vyplýva, že pri rozhodovaní o väzbe je potrebné brať zreteľ na zásadu primeranosti a zdržanlivosti, pričom vždy by mali byť uprednostnené opatrenia, ktoré budú najlepšie na dosiahnutie účelu trestného konania, ale nebudú neprimerane zasahovať do základných práv a slobôd osoby, voči ktorej sa uplatňujú. Sťažovateľ zastáva názor, že odôvodnenia napadnutých uznesení súdov oboch stupňov sú nedostatočné a ako také nepreskúmateľné a nezohľadňujúce osobitosti jeho trestnej veci (osobitne poukazuje na prílohu č. 8 sťažnosti – lekárske správy diagnostikujúce srdcové ochorenie, tzv. srdcové zlyhávanie na podklade systolickej dysfunkcie ľavej komory NYHA II).

Sťažovateľ žiada, aby ústavný súd *„porušovateľovi zakázal pokračovať v porušení práva alebo slobody, aby preskúmal skutočné dôvody väzby resp. aby prikázal súdu, aby riadne hodnotil dôkazy a nahradil väzbu s iným účinným spôsobom, ako to ukladajú zákonodarcovia v § 80 Tr. por. Žiadam tiež, aby Ústavný súd urobil predbežné opatrenie vo veci.“*

Sťažovateľ požiadal tiež o ustanovenie právneho zástupcu z radov advokátov na svoje zastupovanie v konaní pred ústavným súdom.

II.

Ústavný súd rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon.

Ústavný súd návrh na začatie konania predbežne prerokuje podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa a zisťuje, či nie sú dôvody na odmietnutie návrhu podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania návrhy, na prerokovanie ktorých nemá právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený. Ak ústavný súd navrhovateľa na také nedostatky upozornil, uznesenie sa nemusí odôvodniť.

Z § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde okrem iného vyplýva, že úlohou ústavného súdu pri predbežnom prerokovaní sťažnosti je tiež posúdiť, či táto nie je zjavne neopodstatnená. V súlade s konštantnou judikatúrou ústavného súdu o zjavne neopodstatnenú sťažnosť ide vtedy, keď namietaným postupom alebo namietaným

rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok príčinnej súvislosti medzi označeným postupom alebo rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú preto možno považovať sťažnosť, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistí žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98, tiež napr. I. ÚS 4/00, II. ÚS 101/03, IV. ÚS 136/05, III. ÚS 198/07).

1. K namietanému porušeniu sťažovateľom označených práv podľa ústavy a dohovoru napadnutým uznesením okresného súdu

Z čl. 127 ods. 1 ústavy vyplýva, že systém ústavnej ochrany základných práv a slobôd je rozdelený medzi všeobecné súdy a ústavný súd, pričom právomoc všeobecných súdov je ústavou založená primárne („... ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd“) a právomoc ústavného súdu len subsidiárne.

Z princípu subsidiarity vyplýva, že právomoc ústavného súdu poskytnúť ochranu základným právam a slobodám je daná iba vtedy, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhodujú všeobecné súdy. Ústavný súd sa pri uplatňovaní svojej právomoci riadi zásadou, že všeobecné súdy sú ústavou povolané chrániť nielen zákonnosť, ale aj ústavnosť. Preto je právomoc ústavného súdu subsidiárna a nastupuje až vtedy, ak nie je daná právomoc všeobecných súdov (m. m. IV. ÚS 236/07). Ak ústavný súd pri predbežnom prerokovaní sťažnosti zistí, že sťažovateľ sa ochrany svojich základných práv alebo slobôd môže domôcť využitím jemu dostupných a účinných prostriedkov nápravy pred iným (všeobecným) súdom, musí takúto sťažnosť odmietnuť z dôvodu nedostatku právomoci na jej prerokovanie (m. m. IV. ÚS 115/07).

Proti napadnutému uzneseniu okresného súdu mohol sťažovateľ podať sťažnosť (čo aj využil), o ktorej bol oprávnený a aj povinný rozhodnúť krajský súd. Právomoc krajského súdu v danom prípade vylučuje právomoc ústavného súdu. Vychádzajúc z uvedeného, ústavný súd pri predbežnom prerokovaní túto časť sťažnosti odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde z dôvodu nedostatku svojej právomoci.

2. K namietanému porušeniu sťažovateľom označených práv podľa ústavy a dohovoru napadnutým uznesením krajského súdu

Pri predbežnom prerokovaní tejto časti sťažnosti sa ústavný súd sústredil na posúdenie, či ju nemožno považovať za zjavne neopodstatnenú. Z § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde totiž okrem iného vyplýva, že úlohou ústavného súdu pri predbežnom prerokovaní sťažnosti je tiež posúdiť, či táto nie je zjavne neopodstatnená. V súlade s konštantnou judikatúrou ústavného súdu o zjavne neopodstatnenú sťažnosť ide vtedy, keď namietaným postupom alebo namietaným rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok príčinnej súvislosti medzi označeným postupom alebo rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú preto možno považovať sťažnosť, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistí žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98, tiež napr. I. ÚS 4/00, II. ÚS 101/03, IV. ÚS 136/05, III. ÚS 198/07).

Podstata námietok sťažovateľa proti napadnutému uzneseniu krajského súdu je založená na tvrdení, že krajský súd sa nedostatočne vysporiadal s existenciou konkrétnych skutočností uvedených v jeho žiadosti o prepustenie z väzby na slobodu, ktoré mali podľa jeho názoru odôvodňovať nahradenie väzby niektorým zo sťažovateľom navrhnutých inštitútov (záruka dôveryhodnej osoby, písomný sľub, dohľad probačného a mediačného

úradníka). Rovnako tak sa krajský súd podľa sťažovateľa nedostatočne vysporiadal s tým, že vo svojej žiadosti o prepustenie z väzby na slobodu preukázal (mal preukázať), že jeho životné potreby sú financované jemu blízkymi osobami, a neprihliadol ani na špecifické okolnosti jeho trestného stíhania.

Sťažovateľ existenciu materiálnych dôvodov väzby v odôvodnení sťažnosti nespochybňuje, nepopiera, že obvinenie je dôvodné, ani to, že nemá nijaký legálny zdroj príjmu. Táto skutočnosť podľa záverov krajského súdu odôvodňuje obavu z pokračovania v páchaní drogovej trestnej činnosti.

Podľa § 80 ods. 1 Trestného poriadku ak je daný dôvod väzby podľa § 71 ods. 1 písm. a) alebo c), môže súd a v prípravnom konaní sudca pre prípravné konanie ponechať obvineného na slobode alebo prepustiť ho na slobodu, ak

a) záujmové združenie občanov alebo dôveryhodná osoba ponúkne prevzatie záruky za ďalšie správanie obvineného a za to, že obvinený sa na vyzvanie dostaví k policajtovi, prokurátorovi alebo na súd a že vždy vopred oznámi policajtovi, prokurátorovi alebo súdu vzdialenie sa z miesta pobytu, a súd alebo v prípravnom konaní sudca pre prípravné konanie považuje záruku vzhľadom na osobu obvineného a na povahu prejednávaného prípadu za dostatočnú a prijme ju,

b) obvinený dá písomný sľub, že povedie riadny život, najmä že sa nedopustí trestnej činnosti a že splní povinnosti a dodrží obmedzenia, ktoré sa mu uložia, a súd alebo v prípravnom konaní sudca pre prípravné konanie považuje sľub vzhľadom na osobu obvineného a na povahu prejednávaného prípadu za dostatočný a prijme ho, alebo

c) s ohľadom na osobu obvineného a povahu prejednávaného prípadu možno účel väzby dosiahnuť dohľadom probačného a mediačného úradníka nad obvineným alebo odovzdaním dohľadu nad obvineným do iného členského štátu Európskej únie podľa osobitného predpisu.

Podľa § 80 ods. 2 Trestného poriadku súd a v prípravnom konaní sudca pre prípravné konanie oboznámi toho, kto ponúka prevzatie záruky podľa odseku 1 písm. a) a spĺňa

podmienky na jej prijatie, s podstatou obvinenia a so skutočnosťami, ktoré odôvodňujú väzbu; obvineného oboznámi s obsahom záruky. Súčasne môže obvinenému súd a v prípravnom konaní sudca pre prípravné konanie uložiť splnenie primeraných povinností a dodržanie obmedzení.

Ak je obvinený stíhaný pre obzvlášť závažný zločin, je daný dôvod väzby podľa § 71 ods. 2 písm. a) až c) alebo e), alebo obvinený bol vzatý do väzby podľa odseku 3 alebo podľa § 81 ods. 4, možno záruku alebo sľub prijať alebo uložiť dohľad, len ak to odôvodňujú výnimočné okolnosti prípadu. Obvinenému sa vždy uloží povinnosť oznámiť policajtovi, prokurátorovi alebo súdu, ktorý vedie konanie, každú zmenu miesta pobytu.

Ústavný súd zastáva názor, že krajský súd v odôvodnení napadnutého uznesenia (v spojení s odôvodnením napadnutého uznesenia okresného súdu) dal dostatočnú odpoveď na sťažovateľovu argumentáciu uvedenú v jeho žiadosti o prepustenie z väzby na slobodu. Ústavný súd sa stotožňuje so všetkými argumentmi uvedenými v napadnutom uznesení krajského súdu, pričom každý z nich považuje za ústavne akceptovateľný, v nijakom prípade nie za arbitrárny, vrátane argumentácie týkajúcej sa nenahradenia väzby príslušnými inštitútmi Trestného poriadku, osobitne s prihliadnutím na fakt, že sťažovateľ je trestne stíhaný pre obzvlášť závažný zločin, a to vzhľadom na to, že táto skutočnosť výrazne v zmysle dikcie § 80 ods. 2 Trestného poriadku obmedzuje možnosť nahradenia väzby zárukou, sľubom alebo dohľadom.

Ústavný súd nad rámec odôvodnenia napadnutých uznesení okresného súdu a krajského súdu k sťažovateľom predloženým lekárske správam uvádza (vzhľadom na to, že sťažovateľ v rámci svojej argumentácie zvyrazňuje okolnosti týkajúce sa jeho zdravotného stavu ako výnimočné okolnosti prípadu, pre ktoré je potrebné jeho väzbu nahradiť, aj keď je obvinený zo spáchania obzvlášť závažného zločinu, pozn.), že z poslednej lekárskej správy predloženej sťažovateľom z 29. októbra 2014 vyplýva, že u neho ide o srdcové zlyhávanie na podklade systolickej dysfunkcie ľavej komory NYHA II, stav po myokarditíde, pričom lekárka na tomto základe odporúča „*ľahký pohyb*,

maximálne prechádzky, redukovaná telesná záťaž 6 mesiacov. Racionálna strava s redukciou soli, výživnú diétu“ a zároveň medikamentóznou liečbu (6 druhov liekov). Zohľadňujúc uvedené, ústavný súd zastáva názor, že odporúčania ošetrojúcej lekárky možno zabezpečiť a naplniť aj v režime väzby, z čoho možno urobiť záver, že sťažovateľ neuviedol také výnimočné okolnosti svojho trestného stíhania, ktoré by zakladali nespochybniteľné dôvody na záver, v zmysle ktorého by jeho väzba mala byť nahradená niektorým z na to určených inštitútov.

Na tomto základe ústavný súd pri predbežnom prerokovaní tejto časti sťažnosti dospel k záveru, že medzi odôvodnením napadnutého uznesenia krajského súdu a obsahom sťažovateľom označených práv podľa ústavy a dohovoru neexistuje taká príčinná súvislosť, na základe ktorej by po prípadnom prijatí tejto časti sťažnosti na ďalšie konanie reálne mohol vysloviť ich porušenie. Ústavný súd preto túto časť sťažnosti odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

Vzhľadom na to, že ústavný súd sťažnosť ako celok odmietol, bolo bez právneho významu zaoberať sa ďalšími požiadavkami sťažovateľa na ochranu ústavnosti.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 22. januára 2015